

บทคัดย่อของโครงการ :
ความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐศาสตร์กับกฎหมายในการต่อต้านการทุจริตในประเทศไทย

โดย ศาสตราจารย์ ดร.เมธี ครองแก้ว
หัวหน้าโครงการวิจัย

จุดมุ่งหมายหลักของโครงการนี้คือ การประยุกต์หลักเศรษฐศาสตร์กับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตในประเทศไทยโดยยึดเอาการทำงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีบทบาทมากที่สุดในการต่อต้านการทุจริตของไทยเป็นฐานในการวิเคราะห์

การวิจัยเริ่มโดยการกล่าวถึงความจำเป็นและความสำคัญของการมีองค์กรของประชาชนที่ต่อต้านการทุจริตโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐตามแนวทฤษฎีการเมืองว่าด้วยสัญญาประชาคมและหลักการแบ่งแยกอำนาจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย จากนั้นโครงการก็ได้วิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงในข้อกฎหมายที่สำคัญที่เกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และปัญหาที่เกี่ยวกับความล่าช้าในการทำงานขององค์กรต่อต้านการทุจริตแห่งนี้ ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาทางด้านบุคลากร งบประมาณ ระเบียบปฏิบัติ และความจำกัดในการใช้กฎหมายต่างๆ

จากนั้นโครงการได้พิจารณาถึงประเด็นเฉพาะ 3 ประเด็นในปีที่สอง คือ

- (1) การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ของการใช้มาตรา 157 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นมาตราที่ใช้ในการชี้มูลและลงโทษการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ของไทยมากที่สุด
- (2) การทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท) ซึ่งมีอุบัติการณ์ของการทุจริตวัดได้โดยจำนวนคดีที่มีการชี้มูลโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มากที่สุด และ
- (3) การวิเคราะห์เชิงประสิทธิภาพของระบบการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของ ป.ป.ช.

ข้อค้นพบจากประเด็นทั้งสามนี้ ช่วยให้นักวิจัยสามารถแนะนำการเปลี่ยนแปลงในการใช้มาตรา 157 การรับมือกับการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการยื่นและตรวจบัญชีทรัพย์สินของ ป.ป.ช. ได้ดีขึ้น

ในปีที่ 3 นักวิจัยของโครงการได้พิจารณาเพิ่มอีก 2 ประเด็น คือ (1) การวิเคราะห์ผลกระทบการใช้กฎหมายต่อต้านการทุจริตข้ามชาติ และผลกระทบต่อประเทศไทยและ (2) การประเมินและวิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาของไทยในคดีการทุจริตและการทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่และความเป็นไปได้ในการปฏิรูปกฎหมายนี้ โดยในประเด็นแรกนั้น นักวิจัยได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ

ของกฎหมายต่อต้านการทุจริตของต่างประเทศ เช่นของสหรัฐอเมริกา และสหประชาชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการค้นหาและส่งคืนทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการทุจริต และความร่วมมือในทางข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรรมด้านการทุจริต ส่วนประเด็นที่สองนี้นักวิจัยได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับปรุงบทลงโทษที่เหมาะสม อำนาจของศาลในการเพิ่มโทษ, บรรเทาโทษ, และการพักโทษ, และการพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่

นักวิจัยทุกคนเชื่อว่าการใช้หลักเศรษฐศาสตร์ซึ่งเน้นประสิทธิภาพและผลประโยชน์และต้นทุนของการเลือกแต่ละอย่างของมนุษย์ในข้อกฎหมายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตของไทย จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของการใช้กฎหมายดังกล่าวสูงขึ้น

ABSTRACT OF THE PROJECT: THE NEXUS BETWEEN ECONOMICS AND LAW IN THE FIGHT AGAINST CORRUPTION IN THAILAND

By Medhi Krongkaew, Project Leader

The main purpose of this project is to apply principles of economics to legal rules concerning corruption and misconduct in office in Thailand based mainly on the functioning of the National Anti-Corruption Commission (NACC) of Thailand, the most active independent anti-corruption organisation in the country.

The analysis begins the discussion on the need for, and the importance of, a special public organisation to deal with corruption problems in the country when there are systemic defects in the mechanisms of the separation of powers of the country according to the well-accepted Social Contract Theory. The project then focuses on two specific questions concerning the operation of the NACC: the recent legal changes in the NACC Anti-Corruption Law, and the efficiency aspects of the performance of the NACC itself. The findings on these two issues show that the NACC has all the necessary backing of a powerful anti-corruption law but its performance is plagued with efficiency problems in all aspects of its administration including the slowness of investigations, the shortage of manpower, the inadequacy of the budget and other resources, and so on.

Then the project considered three more aspects in the second year of research. These are: (1) an economic analysis of the use of Section 157 of Thailand's Penal Code, the most widely used section to indict and punish corrupt and misbehaved state officials; (2) the incidence of corruption in local governments of Thailand; and (3) the analysis on the efficiency of the assets declaration system of the NACC. Findings on these three aspects have enabled the researchers to recommend several changes in the legal rules and practices of the above to increase the efficiency and effectiveness of the fight against corruption.

The work on the third year of research concentrated on two more corruption features (1) the relevance and applicability of foreign anti-corruption laws on corruption in Thailand, and (2) the evaluation of the Supreme Court verdicts on corruption and misconduct in office with a view toward legal reforms. On the first feature, the researcher stresses the importance of the recovery of stolen assets or proceeds from corruption crimes, and mutual co-operation of criminal information. On the possible legal reforms, the researcher discussed the economic consideration of the severity of sentences, the rationale for increasing or lowering these sentences, and the development of justice system that deals effectively with corruption and misconduct in office.

All researchers in this project believe that the use of economics principles with emphasis on efficiency and benefits and costs of each corrupt action in corruption legal rules should help towards greater transparency and less corruption in Thailand.